

وضع اقتصادی ماد

در حال حاضر بدوختانه هیچ اطلاعات
مستقیمی از نهادهای سازمانهای اقتصادی
جامعه ماد در دست نداریم. هر دو ت اشاره می
کنند که ماده‌های شش قبیله بودند که از میان
آنها فقط "آریزانتیان" به معنای "دارای اصل
و نسب آریایی" دارای برشته شناسی آشکار
ایرانی است. اما در مورد دیگر قبایل لقبیبا
هیچ اطلاعاتی در دست ما نیست. ما از این امر
آشنایی داریم که برخی از عناصر سیستم مدیریتی و
اداری مادها که از آشوریان آموخته بودند، تا پس
از سقوط آشور بدست مادها نیز در استانهای
مادی ادامه داشت و مادها بتدریج این سیستم اداری
را همچون نهادهای سنتی خودشان تصوری کردند. از
قرار مورخان مادها دارای سازمان اداری بسیار توسعه
یافته‌ای بودند که پس از آنها نیز این سیستم توسط
هخامنشیان مورد استفاده اقتباس قرار گرفت.
در هر صورت، جایگاه سائراب که هخامنشیان از
آن استفاده می‌کردند حتی پیش از ظهور ماد نیز برای
آیین رومی مستقل وجود داشته است.
رو به روی خطرهای واحد خانواده‌های ماد را که تا
آن موقع جدا از هم زندگی می‌کردند، به ساختن دژها
مستحکم و زندگی مشترک در آنها و ادار خود این
مسئله به نوبه خود باعث تحولات و تحولات جدیدی
از جمله تقسیم بندی در مشاغل و مناسب در خانواده‌ها
گردید. همچنین وجود این قلاع از جهت شان پیدایش
اختلاف سطح ثروت در خانواده‌ها و جنس‌های میان
شاهک‌ها و دولت‌های کوچک بود. شکل‌گیری
برده‌داری و ایجاد تاسیسات اداری به منظور
اسارت انقیاد خانواده‌های طبقات محروم و پلایین
جامعه و حکایت از اختلاف شدید طبقاتی و اجتماعی
در سطح خانواده‌ها دارند.

در جامعه ماد سده سنف از طبقات اجتماعی وجود داشت که خانواده‌ها یکی از آنها تعلق داشتند. ۱. آثرون یا کاهنان و خادمان آتش ۲. ریشتر یا غراب سواران ۳. و استری - فنشویت یا دامدار و گشاوران گذشته از این‌ها 'هوتی' به معنای پیشه‌ور در یک مورد یاد شده است.

از اسنادی که درباره منزل کارکنان مادی از تحت جمشید بدست آمده، چنین بر می آید که این کارکنان 'کورتش' خوانده می شدند کورتش‌ها در اقطاع خالواد مادی نقش مهمی را ایفا می کردند و وظایف مختلفی را بر عهده داشتند کورتش‌ها زن و مرد و کودکان دختر و پسر مختلفی بودند. چندتا شواهدشان دهنده است. خال و سیخ زنان نقش خاصی ایشان در خانواده و اجتماع در طبقات خاص جامعه در زمان ماد است که مشخص می کند زنان علاوه بر نقش‌های درون خانوادگی همچون اداره منزل و رسیدگی به امور خانه، رسیدگی و بافندگی، وظیفه اشتغال و کار بیرون را نیز بر عهده داشته اند. زنان مانند مردان فاقد نقش هستند اوضاع اقتصادی خالواد مادها پس از تشکیل حکومت دیگرگون شد.

کورتش‌ها بیشتر پیشه‌ورانی بوده اند که به کارهای از قبیل سنگ تراشی، درودگری و مگرگی و کارهایی همانند می پرداخته اند. مادها برابر با پارسیان منزل دریافت می کرده اند. کارهای نازک کاری دیوارها با مادها بوده است. بنا بر این می توان گمان کرد که مادها در کارهای ساختمانی پیشرفت‌های خوبی داشته اند. به گزارش هردوت، هنگامی که دیباکو قدرت